

ارزیابی و بهبود عملکرد سیستم‌های دو مرحله‌ای با استفاده از تحلیل پوششی داده‌ها (مطالعه موردی: پروژه‌های شرکت سورنا سیستم شرق)

مهران خلچ (نویسنده مسؤول)

استادیار گروه مهندسی صنایع، واحد رباط کریم، دانشگاه آزاد اسلامی، رباط کریم، ایران

Email: mkhala@rkiau.ac.ir

حمدیرضا اصلیل فرید

کارشناس ارشد مهندسی صنایع، گروه مهندسی صنایع، دانشکده فنی و مهندسی، واحد رباط کریم، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۹۶/۵/۱۸ * تاریخ پذیرش: ۹۶/۹/۱

چکیده

در این تحقیق، خمن بهبود مدل‌های قبلی موجود و بررسی تشابهات ساختاری بین آنها، مدل کارآمدتری ارائه می‌گردد که قادر است خمن ارزیابی همزمان عملکرد DMU یک سیستم دو مرحله‌ای و به تبع آن ارزیابی عملکرد کل سیستم، راه حل‌ها و راه کارهای بهبود وضعیت را به گونه‌ای ارائه دهد که با پیروی از آنها بتوان وضعیت عملکرد را به حد ایده‌آلی تصویر نمود. مدل مطرح شده، مشکلات مدل‌های پیشین را که منجر به ارائه مجموعه جواب نشدنی و نامعتبر می‌گردید نیز مرتفع می‌نماید. ازنتایج کاربردی ویژه این تحقیق مدل مفهومی ارزیابی عملکرد پروژه‌های بازرگانی و حفاظت الکترونیکی شرکت سورنا سیستم می‌باشد ایجاد روشی برای بهینه نمودن کارایی و اثربخشی با توجه به میزان تاثیرهای از مولفه‌ها ورودی‌های اولیه و میانی برخوبی نهایی و عملکرد اجتماعی پروژه‌ها می‌باشد. هزینه‌های ریالی برنامه‌های تبلیغاتی و پرسنلی و تجهیزات (به عنوان سه مولفه‌های ورودی)، ارزش ریالی هزینه‌ها یارانه خدمات (خصوصی و عمومی) پروژه‌های بازرگانی و حفاظت الکترونیکی (به عنوان دو مولفه‌های خروجی میانی) و شاخص و میزان ریالی کارهای انحرافی و ارزش ریالی پروژه‌های بازرگانی و حفاظت الکترونیکی (به عنوان دو مولفه‌های خروجی نهایی، اهداف) مورد تحلیل و بررسی قرار خواهد گرفت.

کلمات کلیدی: ارزیابی عملکرد، تحلیل پوششی داده‌ای دوفرایندی، اثربخشی، کارایی.

۱- مقدمه

این تحقیق بر توسعه مدلی ریاضی مبتنی بر تحلیل پوششی داده‌ها^۱ تاکید دارد که برای انتخاب بهترین واحد از منظر کارایی و اثربخشی مورد استفاده قرار می‌گیرد که در نتیجه‌ آن، واحدهای تراز^۲ و راه حل‌های بهبود آنها، مشخص خواهند شد. انتخاب سلیقه‌ای اوزان معیارها در سایر مدل‌های ارزیابی عملکرد از قبیل برنامه‌ریزی آرمانی^۳ و فرایند تحلیل سلسله مراتبی^۴ در کنار غیرخطی بودن برخی مدل‌های ریاضی موجود مبتنی بر تحلیل پوششی داده‌ها و جامع نبودن آنها، ضروری می‌نماید که به منظور رفع نواقص مطرح شده، مدل ریاضی جدیدی ارائه شود تا ضمن محاسبه هم زمان عملکرد بخش‌های سیستم‌های دو مرحله‌ای^۵ (که در این تحقیق، کارایی و اثربخشی، تعریف شده است) و در نظر گرفتن رابطه متقابل آنها، راه حل‌های بهبود وضعیت را نیز برای واحدهای تحت بررسی و اجزاء آنها پیشنهاد نماید. توسعه روش‌های ریاضی به عنوان ابزارهای پشتیبان تصمیم برای ارزیابی و ارائه راه حل‌های بهبود عملکرد، از حیث هر دو شاخص کارایی و اثربخشی مورد توجه محققان قرار دارد و مدل‌های مختلفی نیز ارائه شده است. برخی از این مدل‌ها از منظر فلسفه مدیریت دارای اشکال هستند؛ چراکه کارایی و اثربخشی را به صورت اجزائی مستقل و غیر وابسته در نظر می‌گیرند و بر این اساس، شاخص‌های فوق را به صورت غیر هم‌زمان محاسبه می‌کنند. مشابه چنین وضعیتی، در مورد سازمان‌های پیمانکار و کارفرما نیز متصور است. چرا که سازمان‌های کارفرما در پی اثربخشی هزینه‌های صورت گرفته خود می‌باشند. به موازات کارفرمایان، سازمان‌های پیمانکار، علاوه بر اینکه در صدد دستیابی به کارایی فعالیت‌های خود می‌باشند، جهت دریافت بازخور و انعکاس آنها در برنامه‌های تبلیغاتی خود، به دنبال اثربخشی فعالیت‌های خود در طرف کارفرما نیز هستند که این امر، یک رابطه‌ی تعاملی را بین کارفرما و پیمانکار به وجود می‌آورد. لذا محققان به دنبال محاسبه هم زمان این دو شاخص می‌باشند. همچنین این تحقیق با مقایسه تحلیلی بین نتایج مدل‌های موجود، در صدد یافتن مناسب‌ترین مدل ارائه شده از حیث تناسب بیشتر با مفاهیم مدیریتی می‌باشد. دردامه برخی از اصطلاحات فنی و تخصصی مرتبط با موضوع تعریف گردیده است.

کارایی: "پیتر دارکر" کارایی را انجام درست کارها در سازمان تعریف می‌کند(Alvani,2010). کارایی یعنی کمترین زمان یا انرژی مصرفی برای بیشترین کاری که انجام شده و عمدتاً در رابطه با کارهای درون سازمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد. کارایی سازمان عبارت است از مقدار منابعی که برای تولید یک واحد محصول به مصرف رسیده است و می‌توان آنرا بر حسب نسبت مصرف به محصول محاسبه کرد. ویا به تعبیری دیگر کارایی بیانگر میزان بهرهوری یک سازمان از منابع خود در عرضه تولید نسبت به بهترین عملکرد در مقطعی از زمان است (Pierce,1997).

اثربخشی: بنا به نظر "پیتر دارکر"، اثربخشی به اجرای کارهای درست مربوط می‌شود(Alvani,2010). منظور از اثربخشی در واقع بررسی میزان موثری‌بودن اقدامات انجام شده برای دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده است. به عبارت ساده‌تر در مطالعه اثربخشی، میزان تحقق اهداف، اندازه‌گیری می‌شود.

ارزیابی عملکرد : "ارزیابی عملکرد عبارت است از ارزیابی میزان موفقیت مستخدم در کارش. (Waal, 2001) (اندازه‌گیری عملکرد به عنوان فرایند کمی‌سازی اثربخشی و کارایی تعریف می‌گردد. (Oliya & Modaresi . 2005 , 2005 ،

تحلیل پوششی داده‌ها: تحلیل پوششی داده‌ها روشی مبتنی بر برنامه‌ریزی ریاضی است که کارایی نسیم مجموعه‌ای از واحدهای تصمیم‌گیرنده را بر اساس شاخص‌های ورودی و خروجی محاسبه کرده و واحدهای کارا و ناکارا و همچنین میزان اهداف مطلوب قابل دسترس در هر شاخص را برای واحدهای ناکارا مشخص می‌نماید(Mehregan, 2004). یکی از روش‌های معمول در اندازه‌گیری و سنجش کارایی استفاده از نسبت هاست. در بیشتر روشها، مدیران موظف به تجزیه و تحلیل عملکرد

¹ Data Envelopmet Analysis (DEA)

² Benchmark

³ Goal Programming (GP)

⁴ Analytic Hierarchy Process (AHP)

⁵ Two Stage

واحدهای تصمیم‌گیری همگن، همجننس و مقایسه کارایی آن‌ها هستند. روش‌های زیادی برای سنجش وارزیابی کارایی پیشنهاد گردیده که می‌توان آنها را به دودسته اصلی بنام روش‌های پارامتری و غیر پارامتری تقسیم کرد. با استفاده از روش‌های غیر پارامتری فارل در سال ۱۹۵۷ کارایی راتیون نمود ، مقاله‌ی فارل نقش مهمی در مقاله چارنز، کوپر و رودز به نام CCR به عهده داشت و به عنوان سرآغاز تحلیل پوششی داده‌ها طرح گردید(Charnes et al., 1978). در سال ۱۹۸۴ چارنز، کوپر و بنکر، مقاله‌ای معروف به روش BCC نیز منتشر کردند. بعد از آن مدل‌های اساسی دیگری نظری مدل‌های جمعی⁶ که Slack-Based Model مختلف مانند بانک‌ها، بیمارستان‌ها، هتل‌ها، مدارس، دانشگاه‌ها و تمام بخش‌هایی که از ورودی چندگانه برای خروجی چندگانه کار گرفته می‌شود، ملموس و عینی است چرا که در بسیاری از مراکز تحقیقاتی نقاط مختلف جهان منشاء بسیاری از ایده‌ها و پیشرفت‌های جدید گردیده است(Mehregan, 2013).

۲- مواد و روشها

اهداف عمله تحقیق محاسبه و تعیین، اول امتیاز کارایی و اثربخشی دوم، حفظ رابطه تعاملی بین دوفرایند پی درپی یک یا دو سیستم مختلف سوم، به دست آوردن راه حل‌های مشخصی برای بهبود عملکرد سیستم با بررسی مدل‌های مختلف و انتخاب بهترین مدل ریاضی می‌باشد. از اهداف کابردی این تحقیق، تمامی سازمان‌هایی که قصداندازه گیری کارایی را داشته و قصد برنامه ریزی جهت بهبود عملکرد سازمانی را دارند، بافرض وجود داده‌های قطعی، می‌توانند از نتایج تحقیق استفاده کنند. لذا مطالعه درخصوص اجرای بروزه‌های شرکت سورنا سیستم صورت گرفته است. با این اوصاف پرسش اول تحقیق، چگونه می‌توان برای یک بروزه بطور همزمان امتیاز کارایی و اثربخشی را به دست آورد؟ دوم آیا حصول حفظ رابطه تعاملی بین دوفرایند پی درپی یک سیستم و یا دو فرآیند پی درپی در دو سیستم مختلف میسر است؟ سوم چگونه با محاسبه همزمان کارایی و اثربخشی راه حل‌های مشخص برای بهبود عملکرد کل سیستم میسر خواهد شد؟ چهارم چه مدلی می‌تواند هرسه جنبه‌ی اشاره شده فوق (سئوالات فوق) را مد نظر قرار داده تابتواند پاسخ‌گوی نیازمندی‌های مطرح شده باشد؟

- ابزار گردآوری اطلاعات: ابزار گردآوری داده‌های این تحقیق شامل مصاحبه با اساتید، مدیران و متخصصان، فیشن برداری، جدول و مراجعه به اسناد و مدارک و بانک‌های اطلاعاتی خواهد بود.

- روش‌ها و ابزار تجزیه و تحلیل داده‌ها: روش تجزیه و تحلیل در این تحقیق برنامه‌ریزی خطی بوده و تکنیک تجزیه و تحلیل داده‌ها روش سیمپلکس خواهد بود و ابزار رسیدن به نتایج نرم افزار LINGO, SPSS می‌باشد.

- خطی‌سازی معادله ICCR: چیو و همکاران معادله ICCR را با استفاده از مخرج مشترک، از حالت کسری به حالت مضری تغییر شکل دادند این موضوع بدان معنی است که مدل را با فرض وجود متغیرهای کمکی موزون برای دست‌یابی به راه حل‌های بهبود توسعه دادند(Chiou et al., 2010). اما پس از انجام این کار، حالت مدل کم و بیش به صورت غیرخطی باقی می‌ماند. در ضمن، اثباتی مبنی بر اینکه مدل IBCC ارائه شده توسط آنها، از مدل ICCR نشأت می‌گیرد ارائه نشده است. لذا برای به دست آوردن شکل صحیح معادله IBCC لازم است که معادله ICCR در ابتدا به برنامه‌ریزی خطی تبدیل شود. برای این منظور؛ تابع هدف معادله را به صورت ذیل تفکیک می‌نماییم.

تبديل معادله ICCR به برنامه ریزی خطی:

$$\text{Max} \left(\frac{\sum_{r=1}^R u_r y_{ro}}{\sum_{i=1}^I v_i x_{io}} \right) + \text{Max} \left(\frac{\sum_{s=1}^S w_s z_{so}}{\sum_{r=1}^R u_r y_{ro}} \right) \quad (1)$$

این معادله، به ساقی به صورت ذیل تغییر می‌یابد:

$$\text{Min} \left(\frac{\sum_{i=1}^I v_i x_{io}}{\sum_{r=1}^R u_r y_{ro}} \right) + \text{Max} \left(\frac{\sum_{s=1}^S w_s z_{so}}{\sum_{r=1}^R u_r y_{ro}} \right) \leftrightarrow -\text{Max} \left(\frac{\sum_{i=1}^I v_i x_{io}}{\sum_{r=1}^R u_r y_{ro}} \right) + \text{Max} \left(\frac{\sum_{s=1}^S w_s z_{so}}{\sum_{r=1}^R u_r y_{ro}} \right) \quad (2)$$

⁶ Charnes, Cooper and Rhodes (CCR)

⁷ Banker, Cooper and Rhodes (BCC)

⁸ Additive

$$\text{Max} \left(\frac{\sum_{s=1}^S w_s z_{so}}{\sum_{r=1}^R u_r y_{ro}} \right) - \left(\frac{\sum_{i=1}^I v_i x_{io}}{\sum_{r=1}^R u_r y_{ro}} \right) \leftrightarrow \text{Max} \left(\frac{\sum_{s=1}^S w_s z_{so} - \sum_{i=1}^I v_i x_{io}}{\sum_{r=1}^R u_r y_{ro}} \right)$$

بنابراین معادله نهایی یامدل ICCR بهبود یافته که یک برنامه‌ریزی خطی است به صورت ذیل بدست می‌آید.

$$\begin{aligned} & [N - ICCR] \\ & \text{Max} \left(\sum_{s=1}^S w_s z_{so} - \sum_{i=1}^I v_i x_{io} \right) \\ & \text{s.t.} \\ & \sum_{r=1}^R u_r y_{ro} = 1 \\ & \left(\frac{\sum_{r=1}^R u_r y_{rj}}{\sum_{i=1}^I v_i x_{ij}} \right) \leq 1 \quad \forall j \\ & \left(\frac{\sum_{s=1}^S w_s z_{sj}}{\sum_{r=1}^R u_r y_{rj}} \right) \leq 1 \quad \forall j \quad v_i, u_r, w_s \geq 0 \quad \forall i, r, s \end{aligned} \tag{۳}$$

بنابراین مزدوج معادله به صورت ذیل می‌شود که در این مدل بردارهای شدت λ_j^a و λ_j^b در نظرگرفته می‌شود که تعیین کننده DMU های تراز هستند.

$$\begin{aligned} & in \theta \\ & t. \\ & \sum_{j=1}^J \lambda_j^a x_{ij} \leq x_{io} \quad \forall i \\ & \sum_{j=1}^J \lambda_j^b y_{rj} - \sum_{j=1}^J \lambda_j^a y_{rj} \leq \theta y_{ro} \quad \forall r \\ & \sum_{j=1}^J \lambda_j^b z_{sj} \geq z_{so} \quad \forall s \\ & \lambda_j^a, \lambda_j^b \geq 0 \quad \forall j, \quad \theta: free in sign, \end{aligned} \tag{۴}$$

- ارائه مدل N-IBCC (بهبود یافته) در بازده به مقیاس متغیر: شرط تحدب در مدل (۴) به صورت $\sum_{j=1}^J \lambda_j^a = \sum_{j=1}^J \lambda_j^b = 1$ در نظرگرفته شده که با اضافه شدن آنها به این مدل، مزدوج آن به صورت ذیل بدست می‌آید.

$$\begin{aligned} & [N - IBCC \text{ جدید}] \\ & ax \left(\sum_{s=1}^S w_s z_{so} + t_1 \right) - \left(\sum_{i=1}^I v_i x_{io} - t_0 \right) \\ & \sum_{r=1}^R u_r y_{ro} = 1 \\ & t. \\ & \left(\frac{\sum_{r=1}^R u_r y_{rj}}{\sum_{i=1}^I v_i x_{ij} - t_0} \right) \leq 1 \quad \forall j \\ & \left(\frac{\sum_{s=1}^S w_s z_{sj} + t_1}{\sum_{r=1}^R u_r y_{rj}} \right) \leq 1 \quad \forall j \quad v_i, u_r, w_s \geq 0 \quad \forall i, r, s \end{aligned} \tag{۵}$$

شكل غیرخطی تابع هدف معادله فوق که متناظر با معادله IBCC است در ذیل آورده شده است:

$$\text{Max} \left(\frac{\sum_{r=1}^R u_r y_{ro}}{\sum_{i=1}^I v_i x_{io} - t_0} \right) + \left(\frac{\sum_{s=1}^S w_s z_{so} + t_1}{\sum_{r=1}^R u_r y_{ro}} \right) \tag{۶}$$

مقادیر کارایی فنی^۹، اثربخشی خدمات^{۱۰} و اثربخشی فنی^{۱۱} در حالت بازده به مقیاس متغیر به صورت ذیل محاسبه می‌شوند:

$$\begin{aligned} TE_o^{VRS*} &= \left(\frac{\sum_{r=1}^R u_r^* y_{ro}}{\sum_{i=1}^I v_i^* x_{io} - t_0^*} \right) \text{کارایی فنی} \\ SEF_o^{VRS*} &= \left(\frac{\sum_{s=1}^S w_s^* z_{so} + t_1^*}{\sum_{r=1}^R u_r^* y_{ro}} \right) \text{اثربخشی خدمات} \\ TEF_o^{VRS*} &= \left(\frac{\sum_{s=1}^S w_s^* z_{so} + t_1^*}{\sum_{i=1}^I v_i^* x_{io} - t_0^*} \right) \text{اثربخشی فنی} \end{aligned} \quad (V)$$

در مدل IBCC، متغیرهای t_0 و t_1 وضعیت بازده به مقیاس را نشان می‌دهند. بطوری که معادله (۶) و مدل (IBCC) که توسط Chiou و همکاران ارائه شد تفاوت‌های بنیادی با یکدیگر را دارا هستند همانطور که مشاهده می‌شود N-IBCC بهبود یافته از مزدوج ICCR به دست آمده واز پایه ریاضی برخودار است. t_0 (صفر) مثبت، در IBCC بیانگر بازده به مقیاس نزولی بوده در حالی که در t_0 های مثبت N-IBCC، نشان دهنده بازده به مقیاس صعودی در مقدار کارایی اند. در IBCC ترکیبی از t_0 و t_1 تعیین کننده بازده به مقیاس مقدار کارایی مرحله دوم است. ازین‌رو تحلیل بازده به مقیاس کل سیستم در این مدل، امکان پذیر نیست. درحالی که در N-IBCC t_1 های مثبت، به تنها یکی نشان دهنده بازده به مقیاس صعودی در مقدار کارایی مرحله دوم می‌باشد پس تحلیل بازده به مقیاس کل سیستم، با مقایسه مقادیر t_0 و t_1 امکان پذیر می‌گردد این نکات در جدول (۱) بصورت خلاصه نشان داده شده است.

جدول شماره (۱): تحلیل بازده به مقیاس مدل N-IBCC بهبود یافته

		بازده به مقیاس مرحله اول		بازده به مقیاس مرحله دوم		t_1^*	t_0^*	
ثابت	نزولی	صعودی	ثابت	صعودی	نزولی	ثابت	صعودی	نزولی
*	*	*	*	*	*	> 0		
در صورت وقوع حالت ۳	در صورت وقوع حالت ۲	در صورت وقوع حالت ۱	در صورت وقوع حالت ۵	در صورت وقوع حالت ۴	در صورت وقوع حالت ۶	*	< 0	> 0
*	*	*	*	*	*	$= 0$		
*	*	*	*	*	*	> 0		
*	*	*	*	*	*	< 0		
*	*	*	*	*	*	$= 0$		
$t_0^* = t_1^* $	حالت ۳:	$t_0^* < t_1^* $	حالت ۵:	$t_0^* > t_1^* $	حالت ۱:			
$t_1^* = t_0^* $	حالت ۶:	$t_1^* < t_0^* $	حالت ۴:	$t_1^* > t_0^* $	حالت ۲:			

⁹ Technical Efficiency

¹⁰ Services Effectiveness

¹¹ Technical Effectiveness

- ارزیابی عملکرد سیستم‌های دو مرحله‌ای با مدل پیشنهادی تحقیق
[Addetive Two-Stage]

$$\sum_{i=1}^I d_i^- + \sum_{s=1}^S d_s^+$$

s.t.

(Stage 1)

$$\sum_{j=1}^J \lambda_j^a x_{ij} + d_i^- = x_{io} \quad \forall i$$

$$\lambda_j^a y_{rj} = y_{ro} \quad \forall r$$

$$\lambda_j^a = 1$$

$$\lambda_j^a, \lambda_j^b \geq 0 \quad \forall j, \quad d_i^-, d_r^+ \geq 0 \quad \forall i, r$$

s.t.

(Stage 2)

$$\sum_{j=1}^J \lambda_j^g z_{sj} - d_s^+ = z_{so} \quad \forall s$$

$$\sum_{j=1}^J \lambda_j^b y_{rj} = y_{ro} \quad \forall r$$

$$\sum_{j=1}^J \lambda_j^b = 1$$

$$\lambda_j^a, \lambda_j^b \geq 0 \quad \forall j, \quad d_i^-, d_r^+ \geq 0 \quad \forall i, r$$

(۸)

لازم به توضیح است در مدل ذیل راه حل‌های بهبود وضعیت با مقادیر d_s^+, d_i^- نشان‌دهنده شده اند که در وضعیت کاهش مقادیر ورودی‌ها به میزان d_i^- و افزایش مقدار خروجی‌های به میزان d_s^+ و حفظ مولفه‌های میانی، مقدار کارایی هر دو مرحله در وضعیت بهینه قرار می‌گیرد که در نهایت منتج به بهینه شدن عملکرد کل سیستم می‌شود.

کارایی فنی

$$TE_o^{Additive*} = \frac{AVG \left(\sum_{i=1}^I \frac{x_{io}^*}{x_{io}} \right)}{AVG \left(\sum_{r=1}^R \frac{y_{ro}^*}{y_{ro}} \right)} = \frac{\frac{1}{I} \sum_{i=1}^I \frac{x_{io}^*}{x_{io}}}{\frac{1}{R} \sum_{r=1}^R \frac{y_{ro}^*}{y_{ro}}} = \frac{\frac{1}{I} \left(\sum_{i=1}^I \frac{x_{io} - d_i^{*-}}{x_{io}} \right)}{\frac{1}{R} \sum_{r=1}^R 1}$$

$$= \frac{\frac{1}{I} \sum_{i=1}^I \left(1 - \frac{d_i^{*-}}{x_{io}} \right)}{1} = \frac{1}{I} \left(I - \sum_{i=1}^I \frac{d_i^{*-}}{x_{io}} \right) = \left(1 - \frac{1}{I} \sum_{i=1}^I \frac{d_i^{*-}}{x_{io}} \right)$$

که مقدار آن در بازهء $[0, 1]$ خواهد بود. رابطه فوق در واقع، بیانگر امتیاز کارایی مرحله اول است ما آن را کارایی فنی می‌نامیم.

اثر بخشی خدمات

$$SEF_o^{Additive*} = \frac{AVG \left(\sum_{r=1}^R \frac{y_{ro}^*}{y_{ro}} \right)}{AVG \left(\sum_{s=1}^S \frac{z_{so}^*}{z_{so}} \right)} = \frac{\frac{1}{R} \sum_{r=1}^R \frac{y_{ro}^*}{y_{ro}}}{\frac{1}{S} \sum_{s=1}^S \frac{z_{so}^*}{z_{so}}} = \frac{\frac{1}{R} \sum_{r=1}^R 1}{\frac{1}{S} \sum_{s=1}^S \frac{z_{so} + d_s^{**}}{z_{so}}}$$

$$= \frac{1}{\frac{1}{S} \sum_{s=1}^S \left(1 + \frac{d_s^{**}}{z_{so}} \right)} \left(\frac{1}{1 + \frac{1}{S} \sum_{s=1}^S \frac{d_s^{**}}{z_{so}}} \right)$$

که مقدار آن در بازهء $[0, 1]$ خواهد بود، رابطه فوق در واقع، بیانگر امتیاز کارایی مرحله دوم است که ما آن را اثربخشی خدمات می‌نامیم.

اثر بخشی فنی

$$TEF_o^{Additive*} = \frac{AVG \left(\sum_{i=1}^I \frac{x_{io}^*}{x_{io}} \right)}{AVG \left(\sum_{s=1}^S \frac{z_{so}^*}{z_{so}} \right)} = (TE_o^* \times SEF_o^*)$$

$$= \left(\frac{1 - \frac{1}{I} \sum_{i=1}^I \frac{d_i^{*-}}{x_{io}}}{1 + \frac{1}{S} \sum_{s=1}^S \frac{d_s^{**}}{z_{so}}} \right)$$

که مقادیر آن در بازهء $\{0, 1\}$ قرار می‌گیرد. رابطه فوق در واقع، بیانگر امتیاز کارایی کل سیستم است که ما آن را اثربخشی فنی نامیده ایم. لازم به ذکر است، در این مدل برای بدست آوردن تحلیل بازده به مقیاس، با بررسی مقادیر $\sum_{j=1}^J \lambda_j^{a*}$ و

$\sum_{j=1}^J \lambda_j^{b*}$ حاصل می‌گردد. در نتیجه مدل (۸) که با نام Additive Two-Stage مطرح گردید، می‌توان راه حل‌های بهبود عملکرد کل سیستم را با محاسبه مقادیر کارایی مرحله‌ای اول و دوم و تحلیل بازده به مقیاس، بدست آورده که با توجه به آن می‌توان گفت این موضوع نقطه قوت و یا برتری مدل نسبت به مدل‌های اشاره شده است.

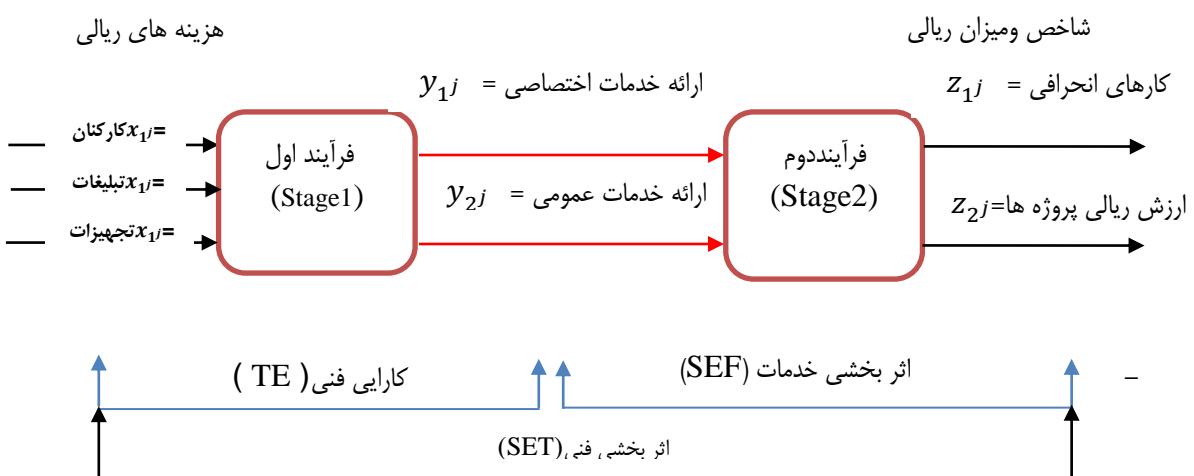
جدول شماره (۲): تحلیل بازده به مقیاس مدل Additive Two-Stage

		بازده به مقیاس کل		بازده به مقیاس مرحله اول		بازده به مقیاس مرحله دوم		$\sum_{j=1}^J \lambda_j^{b*} - 1$	$\sum_{j=1}^J \lambda_j^{a*} - 1$
ثابت	نزوی	صعده	ثابت	صعده	نزوی	ثابت	صعده	نزوی	ثابت
*	*	*	*	*	*	*	*	*	> 0
در صورت در صورت وقوع حالت ۳	در صورت در صورت وقوع حالت ۲	در صورت در صورت وقوع حالت ۵	در صورت در صورت وقوع حالت ۴	وقوع حالت ۱	وقوع حالت ۲	وقوع حالت ۵	وقوع حالت ۶	*	* < 0 > 0
*	*	*	*	*	*	*	*	*	= 0
*	*	*	*	*	*	*	*	*	> 0 < 0
*	*	*	*	*	*	*	*	*	= 0 < 0
*	*	*	*	*	*	*	*	*	= 0
$\sum_{j=1}^J \lambda_j^{b*} - 1 > \left \sum_{j=1}^J \lambda_j^{a*} - 1 \right $				حالات ۴:		$\sum_{j=1}^J \lambda_j^{a*} - 1 > \left \sum_{j=1}^J \lambda_j^{b*} - 1 \right $			حالات ۱:
$\sum_{j=1}^J \lambda_j^{b*} - 1 < \left \sum_{j=1}^J \lambda_j^{a*} - 1 \right $				حالات ۵:		$\sum_{j=1}^J \lambda_j^{a*} - 1 < \left \sum_{j=1}^J \lambda_j^{b*} - 1 \right $			حالات ۲:
$\sum_{j=1}^J \lambda_j^{b*} - 1 = \left \sum_{j=1}^J \lambda_j^{a*} - 1 \right $				حالات ۶:		$\sum_{j=1}^J \lambda_j^{a*} - 1 = \left \sum_{j=1}^J \lambda_j^{b*} - 1 \right $			حالات ۳:

۳- نتایج و بحث

فرایند کلی پروژه‌های مورد بررسی شرکت سورنا با صرف هزینه‌های تبلیغات، پرسنلی و تجهیزات به عنوان منابع ورودی، خدماتی را به دو صورت عمومی و اختصاصی به کار فرما ارائه می‌دهد. ارزش ریالی پروژه‌های اجرا شده و کارهای انحرافی واحد حفاظت الکترونیک و کمک بازرگانی، در حکم خروجی سیستم هستند. لذا این واحد به منظور افزایش سطح کارایی خود در صدد است با صرف هزینه‌های کمتر، ارزش ریالی پروژه‌ها را افزایش و هزینه‌های خدمات را کاهش دهد تا بتواند عملکرد خدمات ارائه شده هر پروژه را نیز برای کارفرایان افزایش دهد. مدل مفهومی فرایند ذکور در شکل (۱) آورده شده.

شکل (۱): وضعیت فرایند پروژه‌های حفاظت الکترونیک و کمک بازرگانی

داده‌ها و اطلاعات پژوهه‌ها: اطلاعات مربوط به ۲۴ پژوهه حفاظت الکترونیک و کمک بازرگانی در جدول (۳) نشان می‌دهد.
نکته: تعداد خروجی ها + تعداد ورودی ها (۳×۲) تعداد واحد های مورد ارزیابی باشد.

جدول شماره (۳): داده‌ها و اطلاعات پژوهه

DMU (پژوهه)	متغیرهای میانی						متغیرهای خروجی	
	هزینه ریالی کارکنان	هزینه ریالی تبیغات	هزینه ریالی تجهیزات	ارزش ریالی خدمات عمومی	ارزش خدمات اختصاصی و تخصصی	ارزش ریالی پژوهه ها	ارزش کارهای انحرافی	
۱	۲/۲۵۰	۱۴/۰۰	۲۲/۲۰۰	۶/۳۷۶	۱۵/۰۰۰	۷۱/۱۲۶	۴۱۰	
۲	۱/۳۰۰	۱۱/۰۰۰	۴۵/۲۰۰	۸/۰۰	۴۵/۰۰۰	۱۲۲/۸۰۰	۲۸۰	
۳	۶۸۰	۱۷/۰۰۰	۶۰۰/.۱۲	۴/۰۰۰	۰۰۰/.۱۸	۳۳۵/۵۸۰	۷۸۰	
۴	۶۵۰	۱۲/۳۶۰	۲۲۵/۰۰۰	۴۲/۰۰۰	۰۰۰/.۱۵	۴۴۲/۳۱۰	۱/۲۲۰	
۵	۸۵۰	۱۹/۲۰۰	۰۰۰/.۱۸	۲۰۰/.۲	۰۰۰/.۲۷	۵۰۲/۵۵۰	۱/۲۲۰	
۶	۱/۳۰۰	۲۵/۵۷۰	۰۰۰/.۵۵	۵۲/۰۰۰	۲۱/۰۰۰	۶۶۲/۲۷۰	۱/۵۸۰	
۷	۱/۳۰۰	۱۳/۲۰۰	۶۶/۰۰۰	۶/۷۰۰	۱۰۵/۰۰۰	۲۰۴/۵۰۰	۱/۴۲۰	
۸	۱/۲۶۰	۱۵/۹۰۰	۴۷/۵۰۰	۲۳/۰۰۰	۴۵/۰۰۰	۱۴۴/۹۶۰	۶۲۰	
۹	۵۲۰	۱۷/۸۰۰	۹۴/۵۰۰	۱۲/۰۰۰	۰۰۰/.۶	۱۹۷/۱۲۰	۴۹۰	
۱۰	۶۵۰	۱۲/۰۰۰	۳۴/۲۰۰	۶/۳۰۰	۷۲/۰۰۰	۱۳۷/۴۵۰	۵۱۰	
۱۱	۱/۲۵۰	۱۶/۰۰۰	۱۰۷/۰۰۰	۱۲/۰۰۰	۰۰۰/.۱۸	۳۲۹/۵۵۰	۱/۷۹۲	
۱۲	۲/۳۰۰	۱۸/۹۰۰	۵۶/۰۰۰	۵/۰۰۰	۱۳۵/۰۰۰	۲۲۸/۵۰۰	۱/۲۹۸	
۱۳	۸۹۰	۲۲/۰۰۰	۲۹/۲۰۰	۲/۰۰۰	۰۰۰/.۶	۱۲۶/۳۹۰	۸۲۰	
۱۴	۶۵۰	۶/۷۰۰	۱۹/۳۰۰	۵/۰۰۰	۰۰۰/.۱۲	۱۶۳/۹۵۰	۲/۸۹۰	
۱۵	۲/۳۰۰	۸/۹۰۰	۱۹/۴۰۰	۵/۰۵۰	۰۰۰/.۱۲	۱۶۷/۹۵۰	۱/۸۰۰	
۱۶	۱/۸۰۰	۹/۰۰۰	۱۸۸/۰۰۰	۸/۰۹۰	۴۰۵/۰۰۰	۶۲۴/۱۹۰	۲/۴۹۰	
۱۷	۲/۲۵۰	۱۶/۰۰۰	۹۷/۰۰۰	۶/۶۰۰	۲۰۲/۵۰۰	۳۳۶/۶۵۰	۲/۳۴۰	
۱۸	۸۹۰	۱۳/۰۰۰	۲۱/۲۰۰	۵/۳۰۰	۹۶/۰۰۰	۱۴۸/۶۹۰	۱/۱۸۰	
۱۹	۲/۳۰۰	۹/۸۰۰	۲۰۰/.۲	۴/۳۰۰	۱۴۴/۰۰۰	۱۹۲/۹۰۰	۱/۲۹۰	
۲۰	۲/۴۰۰	۲۰۰/.۱	۰۰۰/.۶۵	۵/۲۰۰	۲۲۵/۰۰۰	۱۰۰/.۳۲	۱۴/۱۲۹	
۲۱	۸۸۵	۲۰۰/.۱	۷۶/۰۰۰	۲/۰۰۰	۲۴/۰۰۰	۳۴۱/۳۸۵	۱۲/۲۸۰	
۲۲	۶۰۰	۱۳/۲۰۰	۱۵۱/۰۰۰	۴/۱۰۰	۰۰۰/.۹۳	۱/۱۱۱/۲۰۰	۱/۵۹۰	
۲۳	۱/۲۰۰	۱/۲۰۰	۴۲۲/۰۰۰	۸/۵۰۰	۰۰۰/.۲	۴۸۵/۲۰۰	۲/۵۹۰	
۲۴	۱/۳۲۰	۱/۲۰۰	۱۱۳/۰۰۰	۲/۵۰۰	۰۰۰/.۲۳	۳۲۰/.۳۶	۲/۵۳۹	

- مقادیر کارایی حاصل از مدل‌های N-ICCR و ICCR، واحد را که هم دراستیج اول و هم دراستیج دوم کارا باشد معرفی نمی‌کند اما در مدل N-ICCR قادریم به سهولت در فرایند اول و هم در فرایند دوم واحد کارا را تعیین نماییم.

جدول شماره (۴): کارایی مدل‌های مبتنی بر ICCR

DMU	ICCR				N-ICCR				
	TE_j^{ICCR*}	SEF_j^{ICCR*}	TEF_j^{ICCR*}	P_j^{ICCR*}	TE_j^{CRS*}	SEF_j^{CRS*}	TEF_j^{CRS*}	P_j^{CRS*}	Rank
۱	.۶۰۲	.۱۹۳	.۱۱۶	.۷۹۶	.۶۰۲	.۱۹۲	.۱۱۸	.۷۹۸	۲۰
۲	.۴۹۹	.۲۵۶	.۱۲۸	.۷۵۵	.۵۰۹	.۲۶۲	.۱۳۳	.۷۷۱	۲۳
۳	.۲۷۹	.۵۸۲	.۱۶۲	.۸۶۱	.۳۳۰	.۷۰۵	.۲۳۳	.۰۳۵	۱۳
۴	.۷۹۰	.۱۸۷	.۱۴۸	.۹۷۸	۱	.۱۹۲	.۱۹۲	.۱۹۲	۶
۵	.۵۶۰	.۳۲۴	.۱۸۱	.۸۸۳	.۶۹۰	.۳۵۴	.۲۴۴	.۰۴۳	۱۲
۶	.۳۶۱	.۲۶۱	.۰۹۴	.۶۲۲	.۵۸۳	.۲۴۹	.۱۴۵	.۸۳۲	۱۸
۷	.۴۲۷	.۲۳۳	.۱۴۲	.۷۶۰	.۴۲۷	.۳۷۲	.۱۵۹	.۸۰۰	۱۹

۸	۱	.۱۱۵	.۱۱۵	۱/۱۱۵	۱	.۱۱۶	.۱۱۶	۱/۱۱۶	۹
۹	.۶۰۹	.۲۸۷	.۱۷۴	.۸۹۵	.۶۰۹	.۲۸۷	.۱۷۸	.۸۹۵	۱۵
۱۰	.۶۲۴	.۲۷۸	.۱۷۴	.۹۰۳	.۶۲۴	.۲۷۸	.۱۷۴	.۹۰۳	۱۴
۱۱	.۵۱۹	.۳۱۷	.۱۶۵	.۸۳۶	.۵۴۵	.۳۴۰	.۱۸۵	.۸۸۵	۱۷
۱۲	.۴۲۹	.۳۶۶	.۱۵۷	.۷۹۵	.۴۲۹	.۳۶۹	.۱۵۸	.۷۹۸	۲۱
۱۳	.۲۱۷	.۷۰۷	.۱۵۳	.۹۲۳	.۳۱۵	.۴۷۹	.۱۵۱	.۷۹۴	۲۲
۱۴	۱	.۲۱۳	.۲۱۳	۱/۳۱۲	۱	.۳۱۲	.۳۱۲	۱/۳۱۲	۵
۱۵	۱	.۲۷۴	.۲۷۴	۱/۲۷۴	۱	.۳۱۸	.۳۱۸	۱/۳۱۸	۴
۱۶	.۵۲۲	.۴۷۶	.۲۴۹	.۹۹۸	.۶۸۴	.۴۸۸	.۳۳۴	.۱۷۲	۷
۱۷	.۴۳۳	.۳۹۸	.۱۷۳	.۸۳۱	.۴۲۹	.۴۶۳	.۱۹۹	.۸۹۳	۱۶
۱۸	.۸۴۵	.۲۸۵	.۲۴۰	۱/۱۳۰	.۸۴۵	.۳۰۵	.۲۵۸	.۱۵۰	۸
۱۹	.۹۸۶	.۳۴۳	.۳۳۹	۱/۳۳۰	.۹۸۶	.۳۵۶	.۳۵۱	.۳۴۲	۳
۲۰	.۶۴۳	.۰۰۰	.۰۰۰	.۶۴۳	.۶۳۰	.۴۶۰	.۲۹۰	.۰۹۰	۱۰
۲۱	.۴۸۶	.۱۰۹	.۰۵۳	.۵۹۵	.۴۶۶	.۶۱۵	.۲۸۷	.۰۸۱	۱۱
۲۲	۱	.۵۱۷	.۵۱۷	۱/۵۱۷	۱	.۶۸۷	.۶۸۷	.۶۸۷	۲
۲۳	.۰۹۴	۱	۰	۱/۰۹۴	۱	۱	۱	۲/۰۰۰	۱
۲۴	.۴۸۵	.۵۲۱	.۲۵۲	۱/۰۰۵	۱	۱	۱	۲/۰۰۰	۱

مقادیر کارایی حاصل از مدل‌های IBCC و N-IBCC: همانطور که ملاحظه می‌شود جدول (۵) مدل واحدی که هم دراستیج اول و هم دراستیج دوم کارا باشد معروفی نمی‌کند. ولیکن مدل N-IBCC قادر به محاسبه این امربطور همزمان می‌باشد.

جدول شماره (۵): کارایی مدل‌های مبتنی بر IBCC

DMU	IBCC				N-IBCC				
	TE_j^{ICCR*}	SEF_j^{ICCR*}	TEF_j^{ICCR*}	P_j^{ICCR*}	TE_j^{CRS*}	SEF_j^{CRS*}	TEF_j^{CRS*}	P_j^{CRS*}	Rank
۱	.۸۱۸	.۵۹۹	.۴۹۰	۴۱۷/۱	.۹۳۱	.۳۲۲	.۳۰۱	۲۵/۱	۱۱
۲	.۶۲۴	.۶۰۳	.۳۷۷	۱/۲۲۷	.۵۲۳	.۴۵۵	.۲۳۸	.۹۸	۲۰
۳	.۱۶۲	.۹۹۳	.۱۶۱	۱/۱۵۶	.۳۳۸	.۷۹۷	.۲۷۰	۱/۱۴	۱۷
۴	.۳۷۱	.۲۶۹	.۱۰	.۶۴۰	۱/۰۰۰	.۱۹۶	.۱۹۶	۱/۱۹۶	۱۳
۵	.۶۹۳	.۵۵۲	.۳۸۲	۱/۲۴۴	.۲۷۱	.۳۴۳	.۲۴۷	۱/۰۶	۱۸
۶	.۱۷۸	.۲۳۲	.۰۵۷	.۵۰۱	۱/۰۰۰	.۲۷۴	.۲۷۴	۱/۲۷	۹
۷	.۳۲۹	.۶۴۵	.۲۱۲	.۹۷۴	.۴۳۱	.۵۰۲	.۲۱۷	.۹۳	۲۳
۸	۱/۰۰۰	.۲۷۶	.۲۷۶	۱/۲۷۶	۱/۰۰۰	.۲۵۶	.۲۵۶	۱/۲۵۶	۱۰
۹	.۳۰۹	.۵۱۵	.۱۵۹	.۸۲۵	۱/۰۰۰	.۵۰۴	.۵۰۴	۱/۵۰۴	۶
۱۰	.۵۸۲	.۶۵۳	.۳۸۰	۱/۲۳۵	.۷۶۹	.۴۵۴	.۳۴۹	۱/۲۲۲	۱۲
۱۱	.۳۰۸	.۵۳۴	.۱۶۴	.۸۴۲	.۵۷۲	.۳۸۰	.۲۱۸	.۹۵۳	۲۲
۱۲	.۳۵۴	.۷۵۸	.۲۶۸	۱/۱۱۱	.۴۹۲	.۵۰۰	.۲۴۶	.۹۹۲	۱۹
۱۳	.۴۱۷	۱/۰۰۰	.۴۱۷	۱/۴۱۷	.۳۵۰	۱/۰۰۰	.۳۵۰	۱/۳۵۰	۸
۱۴	۱/۰۰۰	.۵۴۶	.۵۴۶	۱/۵۴۶	۱/۰۰۰	.۵۱۴	.۵۱۴	۱/۵۱۴	۴
۱۵	.۹۹۹	.۶۳۰	.۶۳۰	۱/۶۳۰	.۹۹۹	.۵۱۹	.۵۱۸	۱/۵۱۸	۳
۱۶	.۲۰۴	.۷۴۳	.۱۵۲	.۹۴۷	.۷۴۴	.۴۵۰	.۳۳۵	۱/۱۹۵	۱۴
۱۷	.۲۵۵	.۶۹۵	.۱۷۸	.۹۵۰	.۴۵۱	.۵۱۱	.۲۳۰	.۹۶۲	۲۱
۱۸	.۸۹۷	.۶۵۴	.۵۸۷	۱/۵۵۱	.۸۳۸	.۵۳۶	.۴۴۹	۱/۳۷۴	۷
۱۹	.۹۳۶	.۷۳۰	.۶۸۳	۱/۶۶۶	۱/۰۰۰	.۵۱۰	.۵۱۰	۱/۵۱۰	۵

۲۰	./.۵۸۳	./.۰۰۰	./.۰۰۰	./.۵۸۳	./.۶۴۶	./.۵۲۱	./.۳۳۷	۱/۱۶۷	۱۵
۲۱	./.۴۳۵	./.۰۶۰	./.۰۲۶	./.۴۹۶	./.۴۷۶	./.۶۸۲	./.۳۲۵	۱/۱۵۸	۱۶
۲۲	./.۳۷۳	۱/۰۰۰	./.۳۷۳	۱/۳۷۳	./.۹۸۶	۱/۰۰۰	./.۹۸۶	۱/۹۸۶	۲
۲۳	./.۲۰۳	۱/۰۰۰	./.۲۰۳	۱/۲۰۳	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۲/۰۰۰	۱
۲۴	./.۱۶۵	./.۹۴۹	./.۱۵۷	۱/۱۱۵	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۲/۰۰۰	۱

مقادیر کارایی حاصل از مدل جمعی بازده به مقیاس ثابت و متغیر^{۱۲} Additive-Two Stage : در دو جدول (۶) و (۷) از روش جمعی بازده به مقیاس ثابت و بازده به مقیاس متغیر برای محاسبه کارایی فنی واثربخشی خدمات واثربخشی فنی استفاده شده است.

جدول شماره (۶): مدل جمعی بازده به مقیاس متغیر Additive-Two Stage

<i>DM U</i>	<i>d⁻i1</i>	<i>d⁻i2</i>	<i>d⁻i3</i>	<i>d⁺s1</i>	<i>d⁺s1 (-)</i>	<i>TE_j^{Add*}</i>	<i>SEF_j^{Add}</i>	<i>TEF_j^{Add}</i>	<i>P_j^{Add*}</i>	<i>Rank</i>
۱	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۲/۰۰۰	۱
۲	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۲/۰۰۰	۱
۳	.	۱۵۴/۰۶۷	۰۸۰۰۵	۱۲۵۲۳/۷	.	./.۶۷۶	./.۷۲۸	./.۵۵۳	۱/۴۰۷	۳
۴	۶/۷۳۵۹۰۲	۷۱۵/۰۶۷	۱۱۲۷۸۵	۳۸۹۷۲۳/۶	.	./.۸۱۰	./.۵۳۲	./.۴۵۶	۱/۳۴۲	۶
۵	۲۰۶/۷۳۵۹	۷۵۵۵/۰۸۷	۶۷۷۸۵	۳۲۹۴۸۳/۶	.	./.۶۶۲	./.۶۰۴	./.۴۵۱	۱/۲۶۶	۹
۶	۶۹۷/۸۳۰۷	۱۲۵۱۲/۰۳	۴۰۰۰۴۸	۴۴۱۳۸۵	.	./.۴۱۶	./.۶۰۰	./.۳۳۷	۱/۰۱۶	۱۸
۷	.	۲۷۴۸/۱۹۴	.	۴۳۱۸۹۵/۸	.	./.۹۳۱	./.۳۲۱	./.۳۰۵	۱/۲۵۲	۱۳
۸	.	۰۸۱۶/۰۶۵	.	۲۲۹۴۱۳/۲	.	./.۸۷۸	./.۳۸۷	./.۳۵۲	۱/۲۶۵	۱۰
۹	.	.	.	۱۱۷۲۶/۸۲	.	./.۰۰	./.۹۴۴	./.۹۴۴	۱/۹۴۴	۲
۱۰	.	۶۵۵۵/۰۷۳	.	۱۲۶۶۴۱/۷	.	./.۸۶۹	./.۵۲۰	./.۴۶۹	۱/۳۸۹	۴
۱۱	۱۲۹/۰۶۴۳	۳۶۱۹/۳۱۸	.	۵۷۸۷۹۳/۷	.	./.۸۹۰	./.۳۶۳	./.۳۳۳	۱/۲۵۳	۱۲
۱۲	.	۲۲۶/۰۹۲	.	۳۳۸۷۰/۱۵	.	./.۸۴۱	./.۴۰۳	./.۳۵۵	۱/۲۴۴	۱۴
۱۳	.	۱۴۳/۰۷	.	۲۳۱۰۶۸/۱	.	./.۷۸۲	./.۳۵۴	./.۲۹۶	۱/۱۳۶	۱۵
۱۴	.	.	.	۵/۰۲۲۱۵۸	۵۳۵/۵۲	۱/۰۰۰	./.۳۴۶	./.۴۰۶	۱/۳۴۶	۵
۱۵	۱۶۴۷/۸۳۷	۲۱۶۷/۳۷۶	.	۲۰۷۸۹۳/۳	.	./.۶۸۰	./.۴۴۷	./.۳۴۰	۱/۱۲۷	۱۶
۱۶	۹۴۸/۰۲۰۲	.	۴۶۴۳	۲۹۳۰۲۵/۸	۱۲۱۲/۰۵۹	./.۷۴۲	./.۵۱۹	./.۵۰۹	۱/۲۶۱	۱۱
۱۷	۱۰۰۶/۴۶۴	۳۷۴۵/۰۳۱	.	۵۳۵۹۲۹/۱	۳۶۸/۸۱۶۵	./.۷۷۳	./.۳۲۵	./.۳۰۵	۱/۰۹۸	۱۷
۱۸	.	۱۱۲/۰۷۴	.	۲۰۸۵۹۴/۸	.	./.۸۵۳	./.۴۱۶	./.۳۷۰	۱/۲۶۹	۸
۱۹	۸۲۷/۱۱۸	۲۰۳۲/۳۷۵	.	۱۷۴۶۵۸/۱	.	./.۷۶۰	./.۵۲۵	./.۴۳۰	۱/۲۸۵	۷
۲۰	۱۵۲۵/۱۵۲	.	.	۴۰۸۱۰۴/۷	۱۱۹۲۷/۱۹	./.۷۸۸	./.۰۶۹	./.۲۷۷	./.۸۵۷	۲۰
۲۱	۱۹۸/۷۹۳۵	.	.	۲/۰۴۳۲۸۵	۱۰۱۵۱/۷۲	./.۹۲۵	./.۰۷۶	./.۳۲۵	۱/۰۰۲	۱۹
۲۲	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۲/۰۰۰	۱
۲۳	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۲/۰۰۰	۱
۲۴	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۲/۰۰۰	۱

در جدول (۶) و (۷) مقادیر کارایی فنی، اثربخشی خدمات و اثربخشی فنی که مدل آن را در (۹)، (۱۰) و (۱۱) تعریف شد با کلیه متغیرهای کمکی که می‌توانند واحد تصمیم‌گیر را به وضعیت مناسبی متصور نمایند آورده شده است.

^{۱۲} Additive Variable Return to Scale

مقادیر کارایی و اثربخشی در بازده به مقیاس ثابت (مدل‌های مبتنی بر ICCR)؛ در جدول (۴) برخلاف نتایج نامعتبر مدل N-ICCR به خوبی بیانگر امتیازات کارایی فنی، اثربخشی خدمات و اثربخشی فنی می‌باشد. به عنوان مثال DMU#۱۳ ۲۳،۲۴ در مقایسه با سایر DMU‌ها، به عنوان واحد کارا و اثربخش ارزیابی شده است چرا که کلیه‌ی مقادیر کارایی فنی، اثربخشی خدمات و اثربخشی فنی آن برابر با "یک" است. با توجه به اینکه مدل استفاده شده در بازده به مقیاس ثابت عمل می‌کند، تنها دو DMU به طور همزمان، کارا و اثربخش ارزیابی شده است. به شکلی که قبلاً گفته شد، این مدل‌ها قادر به ارائه راه حل‌های بهبود وضعیت برای پروژه‌ها نیستند و نمی‌توانند روش و افق دیدی را برای تصویر DMU به مرز کارا و وضعیت بهینه ارائه نمایند. مقادیر کارایی و اثربخشی در بازده به مقیاس متغیر (مدل‌های مبتنی بر IBCC)؛ در جدول (۵) همانطور که مشاهده می‌شود، نتایج به دست آمده از مدل IBCC، عمدتاً نمی‌تواند بطور همزمان کارایی فنی و اثربخشی خدمات را محاسبه نماید این وضعیت نیز به دلیل غیرخطی بودن مدل IBCC است که منجر به دست آمدن این نتایج شده است. در حالیکه، نتایج به دست آمده از مدل N-IBCC به خوبی وضعیت عملکرد کلیه‌ی DMU‌ها تفسیر می‌نماید. در جدول مربوطه #۲۳،۲۴ بطور همزمان هم از لحاظ کارایی و هم از لحاظ اثربخشی، عملکرد قابل قبولی دارند و ارقام کارایی فنی و اثربخشی خدمات آنها و نهایتاً اثربخشی فنی آن، برابر "یک" است. اما با این اوصاف انتظار می‌رود نتایج مربوط به حالت بازده به مقیاس متغیر، بر اساس آنچه در فصول قبل گفته شده تعداد واحدهای کارا و اثربخش بیشتری نسبت به مدل قبل را شامل شود. اما هردو مدل با توجه به داده‌های مسئله دارای همبستگی بالای نسبت به یکدیگر هستند. باید توجه نمود که در هر دو مدل N-ICCR و N-IBCC کارا و اثربخش شده اند. سایر DMU‌ها تحت بررسی از قبیل ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴ هم از لحاظ کارایی و هم از لحاظ اثربخشی دارای نقصان می‌باشد. توجه کنید که مدل N-IBCC نیز همانند مدل N-ICCR از ارائه راه حل‌های بهبود وضعیت کارایی و اثربخشی عاجز است و نمی‌تواند متغیرهای کمکی (کمبود و مازاد) را تعیین نماید. اما از مدل N-IBCC، مقادیر بازده به مقیاس نیز حاصل می‌شود.

- نتایج بازده به مقیاس حاصل از مدل N-IBCC: در جدول (۷) تحلیل بازده به مقیاس بر اساس توضیحات ارائه شده در

جدول (۱) آورده شده است:

جدول شماره (۷): نتایج بازده به مقیاس مدل N-BCC

DMU	کارایی فنی	اثربخشی خدمات		اثربخشی فنی (کل)
		تحلیل بازده به مقیاس	تحلیل بازده به مقیاس	
۱	صعودی	صعودی	۱/۱۴۸	صعودی
۲	صعودی	صعودی		صعودی
۳	صعودی	صعودی		صعودی
۴	صعودی	صعودی		صعودی
۵	نزولی	نزولی	-.۶۱۷	صعودی
۶	نزولی	نزولی	-.۱۰۰	نزولی
۷	صعودی	صعودی		صعودی
۸	نزولی	نزولی	-.۱۸۹	صعودی
۹	صعودی	صعودی	۱۶/۲۱۹	صعودی
۱۰	صعودی	صعودی	۱/۱۲۹	صعودی
۱۱	نزولی	نزولی	-.۹۹۹	صعودی
۱۲	نزولی	نزولی	-.۳۳۷	صعودی
۱۳	نزولی	نزولی	-.۸۷۵	صعودی
۱۴	صعودی	صعودی	۱/۳۱۸	صعودی

^{۱۳} واحد تصمیم گیر شماره (23) که در این مطالعه موردی، منظور، پروژه‌ی شماره (۲۳) است.

صعودی	صعودی	.۵۵۱	صعودی	.۱۵۳	۱۵
نزوی	نزوی	-./۳۶۶	نزوی	-./۰۵۶	۱۶
نزوی	نزوی	-./۳۲۷	صعودی	.۱۷۲	۱۷
نزوی	نزوی	-./۴۰۶	صعودی	.۴۱۴	۱۸
صعودی	صعودی	-./۰۸۵	صعودی	.۲۹۲	۱۹
صعودی	صعودی	.۱۳۱	صعودی	.۱۷۷	۲۰
صعودی	صعودی	.۱۶۴	صعودی	.۲۲۲	۲۱
صعودی	صعودی	۱۵/۵۴۱	نزوی	-./۰۶۳	۲۲
صعودی	نزوی	-./۵۶۴	صعودی	.۱۲۷	۲۳
صعودی	صعودی	۱/۳۹۷	صعودی	.۱۶۳	۲۴

نتایج مدل جمعی بازده به مقیاس ثابت Additive-Two Stage: در جدول (۸) تحلیل بازده به مقیاس بر اساس توضیحات ارائه شده در جدول (۴) آورده شده است:

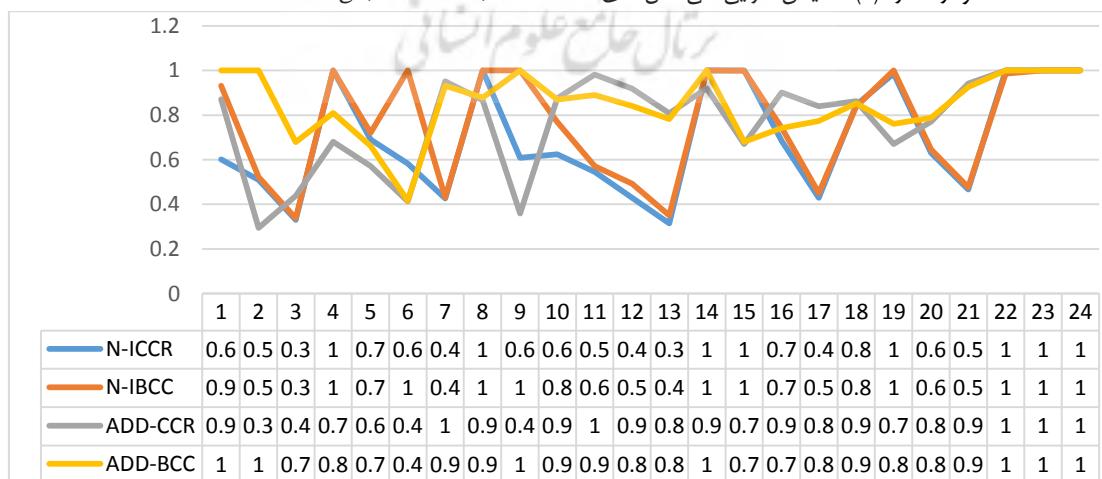
جدول شماره (۸): نتایج مدل جمعی بازده به مقیاس ثابت Additive-Two Stage

DMU	کارایی فنی				
	اثربخشی خدمات	کارایی فنی (کل)	تحلیل بازده به مقیاس	تحلیل بازده به مقیاس	اثربخشی فنی (کل)
	$\sum_{j=1}^J \lambda_j^{a*} - 1$			$\sum_{j=1}^J \lambda_j^{b*} - 1$	
۱	صعودی	صعودی	۱/۱۳۶	صعودی	.۲۹۳
۲	صعودی	صعودی	.۱۷۶	صعودی	.۱۷۶
۳	صعودی	صعودی	.۴۵۸	صعودی	.۴۵۸
۴	صعودی	صعودی	.۷۶۷	صعودی	.۷۶۷
۵	صعودی	صعودی	.۷۶۷	صعودی	.۷۶۷
۶	صعودی	صعودی	.۹۹۴	صعودی	.۹۹۴
۷	صعودی	صعودی	.۷۳	صعودی	۱/۷۶۹
۸	صعودی	صعودی	۱/۰۷	صعودی	.۹۳
۹	صعودی	صعودی	۰/۳۰۸	صعودی	۰/۳۰۸
۱۰	صعودی	صعودی	۱/۰۰۹	صعودی	.۳۶۹
۱۱	صعودی	صعودی	۱/۸۵۶	صعودی	۱/۹۲۵
۱۲	صعودی	صعودی	۲/۰۱	صعودی	۱/۵۶۷
۱۳	صعودی	صعودی	۱/۳۷۱	صعودی	۱/۰۵۷
۱۴	صعودی	صعودی	.۴۲۶	صعودی	۱/۰۸۳
۱۵	صعودی	صعودی	.۷۹۵	صعودی	.۹۸۷
۱۶	صعودی	صعودی	۱/۲۹۶	صعودی	۳/۱۹۲
۱۷	صعودی	صعودی	۱/۵۸۰	صعودی	۳/۰۱۷۶
۱۸	صعودی	صعودی	۱/۰۹۳	صعودی	.۹۷۲
۱۹	صعودی	صعودی	۱/۰۳۹	صعودی	.۹۶۹
۲۰	صعودی	صعودی	.۶۸۲	صعودی	۲/۲۷۲
۲۱	صعودی	صعودی	.۶۹۵	صعودی	۲/۴۴۹
۲۲	صعودی	صعودی	۱/۰۰۰	صعودی	۱/۰۰۰
۲۳	صعودی	صعودی	۱/۰۰۰	صعودی	۱/۰۰۰
۲۴	صعودی	صعودی	۱/۰۰۰	صعودی	۱/۰۰۰

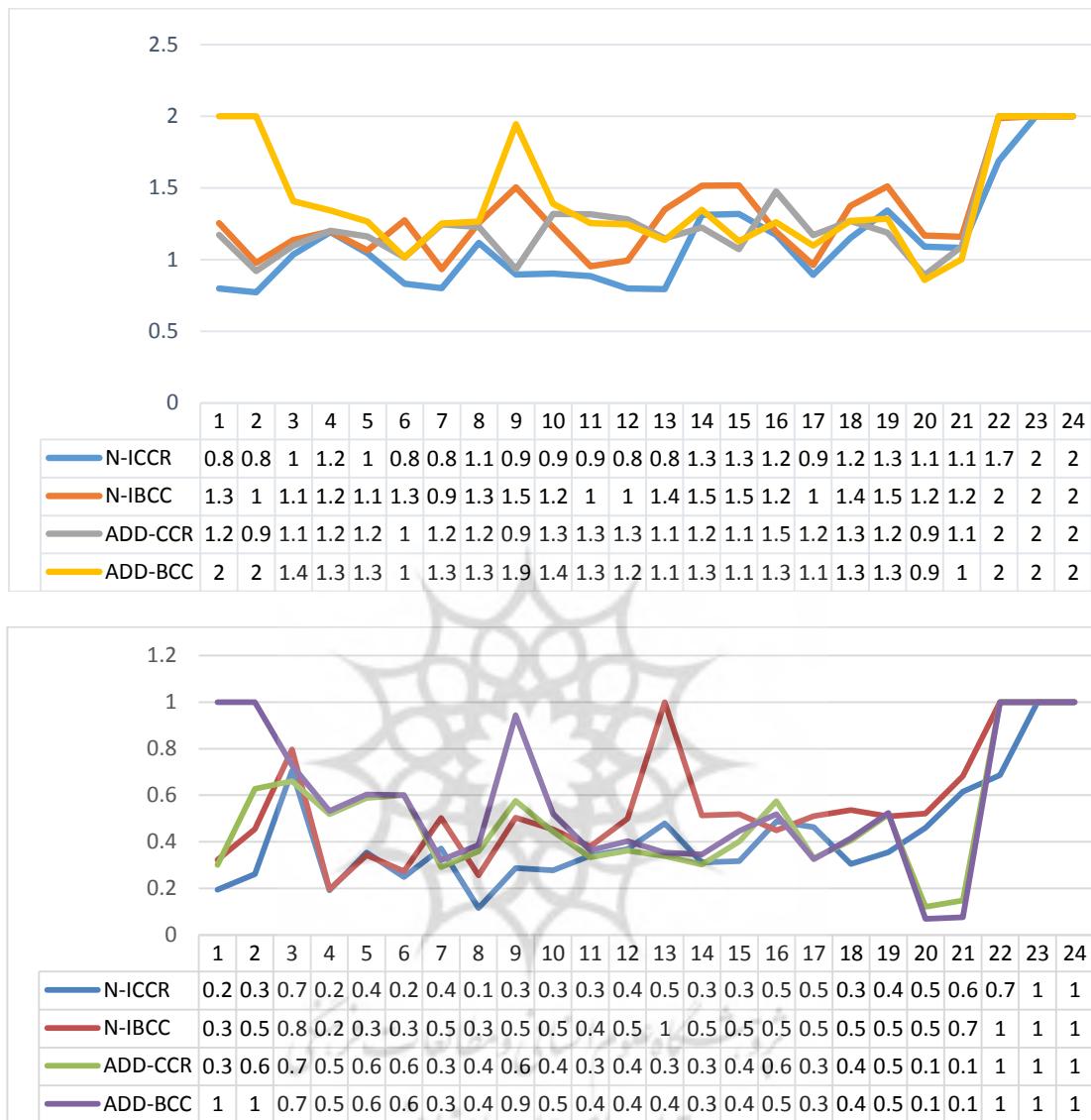
مقادیر کارایی و اثربخشی مدل پیشنهادی (در بازده به مقیاس متغیر): جدول (۶) نتایج حاصل از مدل متغیر Additive Two-Stage را نشان می‌دهد. همانطور که مشخص است DMU# ۲۴،۲۳،۲۲،۲،۱ هم از لحاظ کارایی و هم از لحاظ اثربخشی، عملکرد مناسبی دارند و مقادیر کارایی فنی و اثربخشی خدمات و در نتیجه اثربخشی فنی آنها، برابر "یک" و مقادیر متغیرهای مازاد و کمبود آنها "صفر" است. همانند نتایج مدل N-IBCC DMU# ۹،۱۴ و اینهای کارایی هستند که اثربخشی آنها در حد مطلوبی نیست. به عنوان مثال : امتیاز کارایی فنی DMU #۹ برابر با "یک" است اما امتیاز اثربخشی خدمات آن ۰.۹۴ می‌باشد . از این رو امتیاز اثربخشی فنی آن نیز ۰.۹۴ شده است.اما جدول (۷) نیزیانگر نتایج حاصل از مدل ثابت Additive Two-Stage می‌باشد . بطوری ملاحظه می شود ۲۴،۲۳،۲۲ دو DMU هم از لحاظ کارایی و هم از لحاظ اثربخشی، عملکرد مطلوبی دارند و مقادیر کارایی فنی و اثربخشی خدمات و در نتیجه اثربخشی فنی آنها، برابر "یک" و مقادیر متغیرهای مازاد و کمبود آنها "صفر" است. در این مدل غیر از DMU های که عنوان شد در بخش کارایی فنی و اثربخشی خدمات حتی به طور جداگانه نیز نتیجه مطلوبی دیگری به دست نیامده است. علاوه بر محاسبه امتیازات کارایی فنی، اثربخشی خدمات و اثربخشی فنی در مدل پیشنهادی، متغیرهای کمکی مربوط به هریک از مولفه‌های ورودی و خروجی که مشخص کننده راه حل‌های بهبود وضعیت عملکرد هستند را نیز نشان می‌دهد. در این مدل، متغیرهای کمکی d_i^+ , d_i^- به ترتیب نشان‌دهنده مازاد ورودی و کمبود در خروجی‌ها هستند و صفر بودن این مقادیر، نشان دهنده عملکرد بهینه DMU هاست . به عنوان مثال: ۳# در مقایسه با پروژه‌های تراز(بروزه‌هایی که از لحاظ عملکردی بروزی مرز کارا قرار دارند) هیچ (صفر واحد) هزینه‌های ریالی کارکنان مازاد ندارد اما ۰/۱۵۴ واحد مازاد در هزینه‌های ریالی تبلیغات و ۰/۱۵۴ واحد در هزینه‌های ریالی تجهیزات مازاد دارد، ضمن اینکه در ارزش ریالی پروژه‌ها ۱۲۵۲۳/۱ واحد و در ارزش کارهای انحرافی صفر واحد کمبود خروجی دارد. بنا براین برای انجام پروژه‌های مشابه و یا در صورت ادامه مسیر پروژه ، باید با در نظر گرفتن مقادیر اتفاق‌ها و کمبودها توجه نمود تا وضعیت عملکردی پروژه، از نظر کارایی و اثربخشی در حد بهینه‌ای قرار گیرد . لازم به توضیح است دراین مدل راه حل‌های بهبود وضعیت با مقادیر d_i^+ , d_i^- نشان‌داده شده و با حفظ وثبات نگهداشتن مولفه‌های میانی، مقدار کارایی هر دو مرحله در وضعیت بهینه قرار گیرد که در نهایت منتج به بهینه شدن عملکرد کل سیستم شود.

- مقایسه مقادیر کارایی و اثربخشی مدل پیشنهادی : در نمودارهای (۱)، (۲) و (۳) نتایج کارایی فنی ، اثربخشی خدمات و اثربخشی فنی مدل‌های Additive Two-Stage N-IBCC و N-ICCR و در جدول‌های (۹)، (۱۰) و (۱۱) همبستگی نتایج آنها با یکدیگر مقایسه شده است.

نمودار شماره (۱): مقایس کارایی فنی مدل‌های Additive Two-Stage, N-IBCC, N-ICCR

نمودار شماره (۲): مقیاس کارایی فنی مدل های Additive Two-Stage, N-IBBC, N-ICCR

جدول شماره (۹): همبستگی کارایی فنی مدل های N-ICCR، N-IBCC، ADD-CCR، ADD-BCC

		Correlations			
		N-ICCR	N-IBCC	ADD-CCR	ADD-BCC
N-ICCR	Pearson Correlation	1	.870 **	.235	.202
	Sig. (2-tailed)		.000	.268	.345
	N	24	24	24	24
N-IBCC	Pearson Correlation	.870 **	1	.022	.104
	Sig. (2-tailed)	.000		.919	.630
	N	24	24	24	24
ADD-CCR	Pearson Correlation	.235	.022	1	.420 *
	Sig. (2-tailed)	.268	.919		.041
	N	24	24	24	24
ADD-BCC	Pearson Correlation	.202	.104	.420 *	1
	Sig. (2-tailed)	.345	.630	.041	
	N	24	24	24	24

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).
 *. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

جدول شماره(۱۰): همبستگی اثربخشی خدمات مدل‌های N-ICCR، N-IBCC، ADD-CCR، ADD-BCC

		Correlations			
		N.ICCR	N.IBCC	ADD.CCR	ADD.BCC
N.ICCR	Pearson Correlation	1	.862**	.603**	.299
	Sig. (2-tailed)		.000	.002	.156
	N	24	24	24	24
N.IBCC	Pearson Correlation	.862**	1	.509*	.283
	Sig. (2-tailed)	.000		.011	.180
	N	24	24	24	24
ADD.CCR	Pearson Correlation	.603**	.509*	1	.809**
	Sig. (2-tailed)	.002	.011		.000
	N	24	24	24	24
ADD.BCC	Pearson Correlation	.299	.283	.809**	1
	Sig. (2-tailed)	.156	.180	.000	
	N	24	24	24	24

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

جدول شماره(۱۱): همبستگی اثربخشی فنی مدل‌های N-ICCR، N-IBCC، ADD-CCR، ADD-BCC

		Correlations			
		N.ICCR	N.IBCC	ADD.CCR	ADD.BCC
N.ICCR	Pearson Correlation	1	.868**	.801**	.407*
	Sig. (2-tailed)		.000	.000	.048
	N	24	24	24	24
N.IBCC	Pearson Correlation	.868**	1	.712**	.546**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000	.006
	N	24	24	24	24
ADD.CCR	Pearson Correlation	.801**	.712**	1	.514*
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.010
	N	24	24	24	24
ADD.BCC	Pearson Correlation	.407*	.546**	.514*	1
	Sig. (2-tailed)	.048	.006	.010	
	N	24	24	24	24

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

همانطور که ملاحظه می‌گردد، مقادیر کارایی فنی و اثربخشی خدمات دو مدل، همبستگی معنی‌داری با یکدیگر دارند. بنا برای نایاب این نکته را مورد توجه قرار داد که، مدل پیشنهادی نتوانسته تعداد واحدهای کارا را کاهش دهد و در این زمینه، نسبت به مدل بهبود داده شده N-IBCC برتری ندارد، اما مدل پیشنهادی قادر است علاوه بر آنچه که مدل N-IBCC ارائه می‌کند، اطلاعاتی در خصوص نحوه عملکرد موردن انتظار هر واحد را مطرح کند که با استفاده از آنها می‌توان وضعیت عملکردی واحد را به سطح بهینه‌ای برساند، لذا از این منظر، مدل پیشنهادی، مدل جامع‌تری به نظر می‌رسد.

پیشنهادات برای تحقیقات آتی: می‌توان تحقیقات دیگری را براساس نتایج حاصل از این پژوهش بنا نهاد و توسعه دادر این خصوص ما تعدادی از آثارهای عنوان کرده ایم:

- استفاده از داده‌های احتمالی و همچنین غیرقابل کنترل در مدل‌های دو مرحله‌ای ارائه شده به منظور تطبیق با مسائل دنیای واقعی.
- توسعه مدل‌های دو مرحله‌ای ارائه شده در شبکه‌های پیچیده‌تر که بین واحدهای داخلی، ارتباطات عمودی، افقی و ارتباط آزاد وجود دارد. زنجیره‌های تأمین در دنیای واقعی تشکیل چنین شبکه‌های تو در توبی را می‌دهند.
- استفاده از مدل‌های ارائه شده در مسائل مربوط به هدفگذاری‌ها^{۱۴} و نظارت^{۱۵} واحدهایی که به صورت مرکزی اداره می‌شوند.
- استفاده و توسعه‌ی مدل‌های ارائه شده در رتبه‌بندی زنجیره‌های تأمین سبز و اجزاء آنها.
- توسعه مدل‌های ارائه شده در مسائل مربوط به برنامه‌ریزی تولید واحدهایی که به صورت مرکزی اداره می‌شوند.
- توسعه مدل‌های ارائه شده در مسائل مربوط به تخصیص منابع.

۴- منابع

- 1- Charnes, A., Cooper, W., & Rhodes, E. (1978). Measuring the efficiency of decision making units. European Journal of Operational Research, 2(6), 429-444.
- 2- Chiou, Y., Lan, L. W., & Yen, B. T. (2010). A joint measurement of efficiency and effectiveness for non-storable commodities: Integrated data envelopment analysis approaches. European Journal of Operational Research, 201(2), 477-489.
- 3- Oliya, M., & Modaresi, N. (2005). A Review On Measuring Organizational Performance in universities. In 2nd National Conference on Performance Management. Tehran: Iran. (In Persian)
- 4- Waal, A. D. (2001). The power of performance management: how leading companies create sustained wealth. (M. Saabi, Trans.) New York: Wiley.
- 5- Mehregan M. (2013). Models of Enterprise Competitiveness Measurement. Tehran University Publisher. (In Persian)
- 6- Mehregan M. (2004). Quantity models for organization performance measurement. Tehran University publisher. (In Persian)
- 7- Pierce, J. (1997). Efficiency progress in the New South Wales government: presented at the International Conference on Public Sector Efficiency, University of New South Wales, 27 and 28 November 1997. Sydney, NSW: NSW Treasury.
- 8- Joo, S., Stoeberl, P. A., & Kwon, I. G. (2007). Benchmarking efficiencies and strategies for resale operations of a charity organization. Benchmarking: An International Journal, 14(4), 455-464
- 9- Alvani, M. (2010). General management. Ney Publishing. Tehran. (In Persian)

¹⁴ Target Setting

¹⁵ Monitoring